

آزمون سوم از درس سه و پنج فارسی دوازدهم

۱. در کدام گزینه به معنی درست واژه های: «ارغند_ آوند-پس افکند-سریر» اشاره شده است؟

- شجاع - شکوه-پس افکند- تخت پادشاهی
 قهر آلود-تخت- باز مانده-ارزشمند
 خشمگین- آویزان-میراث-اورنگ
 دلاوری- معلق- پس افت- پنهانی

۲. در کدام گزینه به مفهوم مقابل: «عبارت «با توجه به امکانات محدود مهندسی و دید و تسلط دشمن قبول و اجرای این طرح خیلی سخت بود، به ویژه که لازم بود در فاصله زمانی شب تا سپیده دم اجرا و احداث می گردید، ولی ایشان به اجرای این طرح ایمان داشت و با قاطعیت میگفت: خاکریز را صبح تحویل می دهیم» اشاره شده است؟

- ای دل ار جانانت خواهی منزل اندر جان مکن / دست خویش از دین بشوی و تکیه بر ایمان مکن
 غمزه را آشفته ساز و خون ما بر خاک ریز / خنده را بر لب گمار و خون بهایی تازه کن
 گره زدل بگشا و ز سپهر یاد مکن / که فکر هیچ مهندس چنین گره نگشاد
 سپیده دم که گل از غنچه می نماید رخ / نوای بلبل شوریده در چمن چه خوش است

۳. معنی واژه « افسردن » در همه گزینه ها یکسان است ، به جز.....

- گر دجله در آمیزد با دل و سوز دل / نیمی شود افسرده نیمی شود آتشدان
 ای همچو یخ افسرده یک لحظه برم بنشین / تا در تو زند آتش سوز سخن یارم
 بلی قدر چمن را بلبل افسرده می داند / غم مرگ برادر را برادر مرده می داند
 سرما به غایت است که خورشید و صبح را / یخ بسته است چشمه و افسرده است دم

۴. کدام بیت فاقد نقش تبعی است؟

- لاف زنم لاف که تو راست کنی لاف مرا / ناز کنم ناز که من در نظرت معتبرم
 شاباش زهی نوری بر کوری هر کوری / کو روی نیوشاند زان پس که برآرد سر
 آسمان خود کنون ز من خیره است / که چرا این زبون نمی خُسبد
 بر زمین و چرخ روید مر تو را یاران صاف / لیک عهدی کرده ای با یار پیشین، یاد دار

۵. یکی از آرایه های مقابل کدام گزینه صحیح نیست؟

- عاشقا زآه سحر غافل مشو کاین ابر فیض / آبیاری می نماید گلشن آمال را (تضاد - استعاره)
 خواهی ار با کس درآمیزی به رنگ او درآی / بین چه سان هم رنگ گل ، پروانه دارد بال را(کنایه - واج آرایه)
 عاشق از خوبان وفا و مهر خواهد ور نه هست / آب و رنگ حُسن صوری پردهٔ تمثال را (مراعات نظیر - ایهام تناسب)
 خدای را زسرم سایه بر مدار ای سرو / که غیر سایه لطف توام پناهی نیست (مجاز - استعاره)

۶. تعداد مسند در کدام بیت بیشتر است؟

- در عالم زیبایی تو خواجه معروفی / در گوشه تنهایی من بنده گمنام
- کشتی خواب به دریاچه اشکم گم شد / تو به چشمم که نشینی دل دریا داری
- در سرم هست که خاک کف پای تو شوم / من بر اینم مگرم بخت موافق نشود
- با وجود تو نمانده است امیدی ما را / که رخ خوب تو دیباچه هر امید است

۷. در کدام بیت حسن تعلیل وجود ندارد؟

- هر که به صد کرشمه پری وار بگذری / بر چشم خود فرشته کشد خاک راه تو
- عجب نیست ار خاک اگر گل شکفت / که چندین گل اندام در خاک خفت
- اشک غمّاز من از سرخ برآمد چه عجب / خجل از کرده خود پرده دری نیست که نیست
- خورشید فروزنده شبی پرده نشین شد / کآمد به در از پرده مه چارده تو

۸. آرایه های کدام گزینه همگی در دو بیت زیر وجود دارند؟
"چون گشت زمین ز جور گردون / سرد و سیه و خموش و آوند، .....
بنواخت ز خشم بر فلک مشّت / آن مشّت تویی تو ای دماوند"

- استعاره-تشخیص-تشبیه-حسن تعلیل
- مجاز-حس آمیزی-تشبیه-تشخیص
- مجاز-اغراق-واج آرایه-جناس
- حس آمیزی-اغراق-استعاره-حسن تعلیل

۹. کدام گروه واژه ها دو غلط املایی وجود دارد؟

- کله خود و کمر بند-وارهیدن و رهایی-تذویر و آراستن-بالاغیرتاً و خداوکیلی- عن قریب-حریف هوس باز
- ضربت و صدا-خرسند و خشنود-تأخیر و معطل-تأثیرپذیری قصیده-کارگذاری مین ها-عرعر بی موقع
- عطا و دهش-زل زدن عراقی ها-بهت و حیرت-خشمگین وارقند-مواضع عراقی ها-طعنه گیتی
- معجر و روسری-اسیر بعثی-احتیاط و دوراندیشی-فقان و فریاد-مین گذاری دشت-پوزه حیوان

۱۰. در ابیات زیر کدام گزینه نادرست است؟

شبم از بی ستارگی، شب گور / در دلم پرتو ستاره ی دور
آهوان گم شدند در شب دشت / آه از آن رفتگان بی برگشت

- عبارت دارای پنج جمله است
- یک وابسته ی وابسته از نوع صفت مضاف الیه وجود دارد
- در بیت نخست یک فعل اسنادی و یک فعل غیراسنادی حذف شده است
- سه ترکیب وصفی و پنج ترکیب اضافی دیده می شود

۱۱. در بیت : گر خورد خون دلم مردمک دیده سزاست / که چرا دل به جگرگوشه ی مردم دادم " کدام گزینه نادرست است؟

- مردمک دیده: نهاد
- خون دلم: نهاد
- دل در مصراع اول مضاف الیه و در مصراع دوم مفعول است
- بیت سه جمله و یک وابسته وابسته دارد

۱۲. مفهوم کدام بیت با دیگر گزینه ها متفاوت است؟

- عاشقان را بر سر خود حکم نیست / هرچه فرمان تو باشد آن کنند
- بلی گویم و بلا جویم قضا چوگان و من گویم/ برای خود نمی پویم به حکم یار می باشم
- بنده ی پیر خراباتم که لطفش دایم است/ ورنه لطف شیخ و زاهد گاه هست و گاه نیست
- در دایره ی قسمت ما نقطه ی تسلیمیم / لطف هر چه تو اندیشی حکم آن چه تو فرمایی

۱۳. در متن «بهار، فصل خوش و معتدل بود. درخت ها شکوفه می کرد. ده از سکوت سنگین زمستانی خود بیرون می آمد. یک درخت به در باغچه ما بود و چیدن و خوردن شکوفه به یکی از سرگرمی های من بود» چند ترکیب وصفی و چند اضافی دارد؟

- شش-هشت
- پنج-هفت
- شش-هفت
- پنج-هشت

۱۴. کدام گزینه با مفهوم ظلم ستیزی تناسب ندارد؟

- نهال عدل را در باغ بنشان/ درخت ظلم را از بیخ برکن
- ظالم و مظلوم سرمست غم اند/ عاقل و دیوانه هم دست هم اند
- عدل را تا بیخ کن برگاه /ظلم را چار میخ کن در چاه

۱۵. مفهوم بیت «آن کسی را که در این ملک، سلیمان کردیم / ملت امروز یقین کرد که او اهرمن است» با مفهوم کدام بیت متناسب است؟

- گرچه مورم ولی آن حوصله با خود دارم/ که بیخشم بود ار مُلکِ سلیمان از من!
- آن سلیمان را که خاتم دار حکم است این زمان / سحر دیوان است در زیر نگین غافل مباش
- من آن نگین سلیمان به هیچ نستادم/ که گاه گاه بر او دستِ اهرمن باشد
- روز و شب از صحبت ما برحذر بودی از آنک/ دوستدار خویش را دشمن همی پنداشتی

۱۶. مفهوم بیت «هرگز دلم برای کم و بیش غم نداشت / آری نداشت غم که غم بیش و کم نداشت» در همه بیت های زیر به جز ..... وجود دارد.

- بند فلک را که تواند گشاد؟/ آن که بر او پای تواند نهاد
- بیار ساقی آن صیقل زنگ غم/ کز آن می شود هر غم بیش کم
- چون ز کم و بیش فلک درگذشت/ کار نظامی ز فلک برگذشت
- هیچ هنرپیشه آزاد مرد/ در غم دنیا غم دنیا نخورد

۱۷. در این دو بیت چند فعل حذف شده است؟

تا تو ز لعل بسته ات، تنگ شکر گشاده ای / چون مگس شکسته پر بر شکرم به جان تو
نهال عشق که برگش غم است و بار افسوس / اگر ز گریه نشد سبز، صد هزار افسوس

دو سه چهار یک

۱۸. معنای همّت در کدام گزینه متفاوت است؟

- سالک راه حق بیا همّت از اولیا طلب / مسند خود بلند کن سوی حق ارتقا طلب
- همّت بدرقه راه کن ای طایر قدس / که دراز است ره مقصد و من نوسفرم
- همّت ای پیر که کشکول گدایی در کف / رندم و حاجتم آن همّت زندانه توست
- پستی مکش ز چرخ بلند ای دل حزین / همّت بلند دار که چرخ است پست تو

۱۹. کدام بیت فاقد استعاره است؟

- خاک سر راهت شدم ای لعبت چالاک / برخیز پی جلوه که برداریم از خاک
- با چشم تو آسوده ام از فتنه ی ایام / با خوی تو خوش فارغم از تندی افلاک
- جور است که در جام فشاندند به جز می / حیف است که بر خاک نشانند به جز تاک
- از عکس رخت دامن آفاق گلستان / وز یاد لببت خاطر عشاق ، طربناک

۲۰.

معنی و مفهوم کدام بیت در مقابل آن نادرست آمده است؟

- دردناک است که در دام شغال افتد شیر / یا که محتاج فرومایه شود مرد کریم (سختی احتیاج به فرومایگان)
- جامه ای کاو نشود غرقه به خون بهر وطن / بدر آن جامه که ننگ تن و کم از کفن است (وطن پرستی)
- تو قلب فسرده زمینی / از درد ورم نموده یک چند (بیان ظلم و ستم رفته بر آزادی خواهان)
- دلا خموشی چرا؟ چو خُم نجوشی چرا؟ / برون شد از پرده راز، تو پرده پوشی چرا؟ (ساکت بودن)